

DANIIL CHARMS: ANEKDOTY

(In Charms, D.: Z deníků. Anekdoty. Volvox Globator, Praha 1996)

DANIIL CHARMS (vl. Jménem Daniil Ivanovič Juvačev; 1905, Petrohrad – 1942, vězeňská nemocnice, Novosibirsk) byl ve své době znám především jako autor poezie pro děti. Ostatní tvorba by za jeho života mohla být pravidelně zveřejňována jen těžko. Typicky „charmsovské“ absurdity, kontrasty, zdánlivě nesmyslné všední detaily přecházející do polohy kruté reality, ale i literární spolek OBERIU, jehož základní články formuloval právě Charms, byly jedním z důvodů, proč byl v roce 1931 Charms spolu s básníkem A. Vveděnským poprvé zatčen a poslán na rok na nucené práce do Kurska. V roce 1941 byl zatčen již bez udání důvodů a poslán do Novosibirska, odkud se již nevrátil

Literární anekdota se pěstovala v Rusku už od 18. století. O tomto cyklu anekdot se traduje, že jeho jádro svého času vytvořili moskevští výtvarníci V. Pjatnickij a N. Dobrochotovová a dále ho dlouho a živě obohacovala lidová tvořivost. Cyklus představuje originální rozvíjení charmsovské literární tradice.

---

(2) Jednou se Gogol převlékl za Puškina, přišel k Puškinovi a zazvonil. Puškin mu otevřel a křičí: „No podívej se, Arino Rodionovno, kdo to přišel – já!“

(4) Jednou se Puškin střílel v souboji s Gogolem.

Puškin povídá: „Střílej první ty.“

„Co já? Ne, ty!“

A tak se tedy nestříleli.

(5) Puškin sedí doma a přemýšlí: „Já jsem génius, to je v pořádku. Gogol je taky génius. Ale vždyť i Tolstoj je génius a Dostojevskij, dej mu pánbůh věčnou slávu, je taky génius. Kdy už to skončí?“

A tím to skončilo.

(9) Lev Tolstoj měl hrozně rád děti. Jednou si s nimi hrál celý den a vyhládl. Přišel za manželkou. „Sonečko, - povídá, - andítku, udělej mi chlebovou polívku.“ Ale ona namítá: „Ljovuško, přece vidíš, že přepisuji Vojnu a mír.“ „Ojoj!“ zaúpěl Tolstoj, „to jsem si mohl myslet, že je ti moje literární renomé milejší, než moje 'Já'!“ A hůl se zachvěla v jeho křečovitě sevřené ruce.

(11) Puškin šel po Tverském bulváru a potkal krásnou dámu. Zamrkal na ni a ona se dala do velikánského smíchu. „Nehrajte to na mě, - povídá, - pane Gogole! Radši mi dejte ty tři rubly, které jste tuhle prohrál ve hře na rýmy.“

Puškin se hned dovtípil, oč jde. „Nic nedám, - povídá – huso jedna!“ Vyplázl jazyk a utekl.

A bylo to potom na Gogolovi!

(14) Puškin jednou napsal dopis Rabindranáthu Thákurovi. „Milý vzdálený příteli,“ psal, „já Vás neznám a Vy mě také neznáte. Velice rád bych se s Vámi seznámil. Se srdečným pozdravem Saša.“

Thákur dostal dopis právě v okamžiku, kdy se oddával meditace. Tak se do toho zabral, že by neslyšel ani ránu z děla. Manželka sice do něho šťouchala, podstrkávala mu dopis, ale on byl jako hluchý a slepý. Pravda, číst rusky neuměl.

A tak se neseznámili.

(28) Dostojevskij přišel na návštěvu ke Gogolovi. Zazvonil. Otevřeli mu. „Ale jděte, - povídají, - Fjodore Michajloviči, Nikolaj Vasiljevič už před patnácti lety umřel.“

No a co má být, - pomyslel si Dostojevskij, dej mu pánbůh věčnou slávu, - já přece taky jednou umřu.

(31) Jednou se Gogol převlékl za Puškina, navrch si připevnil lví kůži a jel na maskarní ples. F. M. Dostojevskij, dej mu pánbůh věčnou slávu, ho uviděl a křičí: „ Vsaďte se, že je to Lev Tolstoj! Vsaďte se, že je to Lev Tolstoj!“

(68) Chodasevič si jednou od Goroděckého půjčil sto rublů, Gumiljovovi utekla žena, Blok se porval se Narbutem a musel je od sebe dostávat Livšic, Andrejevovi vyhořel byt, Mandelštam si ušil nový kožich a Mariengof se ve vaně strašně praštil do hlavy – o ruské literatuře počátku 20. století se dá vyprávět mnoho zajímavého.

(70) Daniil Charms hrozně rád stál každé ráno na hlavě. I během dne se každou chvíli stavěl na hlavu, i po obědě, i před večeří, i po večeři až do hluboké noci. Všichni kolem něco psali, pořád se někam cpali, schůzovali, klepali na dveře a chodili na úřední místa, ale on pořád stál a stál a stál.